

Sunkumų vertinimas

Verslo skatinimo skyriaus vyr. projektų vadovas **Ričardas Raščiukas**

Vertinimo žingsniai

Ūkio subjekto
nustatymas

Vertinimo kriterijų
pasirinkimas

Skaičiavimas

Ūkio subjekto nustatymas

(pagal [Komisijos
reglamento \(ES\) Nr.
651/2014](#) (toliau –
Reglamentas) I priedą)

Ūkio subjektas \neq Pareiškėjas

Ūkio subjektas = Pareiškėjas
+ jo susijusios įmonės

Vadovaujantis Europos Komisijos išaiškinimais, sunkumų vertinimas atliekamas 2 lygmenimis:

- 1) Pareiškėjo;*
- 2) Ūkio subjekto*

Esminė sąlyga – sunkumų turi nepatirti ir Pareiškėjas, ir Ūkio subjektas

Vertinimo kriterijai

(pagal Reglamento 2
straipsnio 18 dalį)

**18) sunkumų patirianti
įmonė** – įmonė, kuri susiduria
su bent jau viena iš šių
aplinkybių:

a) ...

b) ...

c) ...

d) ...

e) ...

Didelės įmonės
kategorija
atitinkantis ūkio
subjektas

- Taikomi visi
Reglamento 2
straipsnio 18 dalies
kriterijai
(a-e)

MVĮ statusą
atitinkantis ūkio
subjektas, veikiantis
iki 3 metų

- Taikomas
Reglamento 2
straipsnio 18 dalies
c kriterijus

MVĮ statusą
atitinkantis ūkio
subjektas, veikiantis
daugiau nei 3 metus

- Taikomi
Reglamento 2
straipsnio 18 dalies
a-d kriterijai

*Vadovaujantis Europos Komisijos išaiškinimais, veikimas MVĮ atveju
iki/virš 3 metų taikomas **ūkio subjekto lygmeniu***

Reglamentavimas

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies a) kriterijus)

- a) Ribotos turtinės atsakomybės bendrovių atveju (UAB, AB ir pan.) – bendrovė, kurios daugiau nei pusė pasirašytojo akcinio kapitalo buvo prarasta dėl sukauptų nuostolių (rezervai – sukaupti nuostoliai = neigiama suma, viršijanti pusę pasirašytojo akcinio kapitalo).

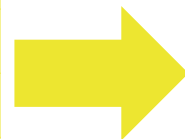

Praktiniai pavyzdžiai I

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies a) kriterijus)

Savarankiško pareiškėjo (I) sunkumų vertinimas:

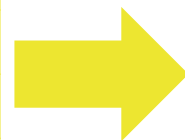
D. Nuosavas kapitalas	11 500
1. Kapitalas	2 500
2. Akcijų priedai	
3. Perkainojimo rezervai	
4. Rezervai	
5. Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)	9 000

Sunkumų nėra, įmonė dirba pelningai

Savarankiško pareiškėjo (II) sunkumų vertinimas:

D. Nuosavas kapitalas	-3 500
1. Kapitalas	2 500
2. Akcijų priedai	
3. Perkainojimo rezervai	
4. Rezervai	
5. Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)	-6 000

Įmonė patiria sunkumų – patirti nuostoliai (-6 000 Eur) viršija pusę akcinio kapitalo ($2\,500 / 2 = 1\,250$ Eur)

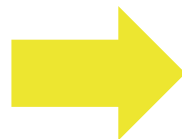

Praktiniai pavyzdžiai II

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies a) kriterijus)

Pareiškėjo sunkumų vertinimas:

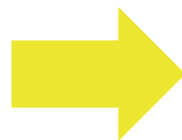
D. Nuosavas kapitalas	750 000
1. Kapitalas	340 000
2. Akcijų priedai	120 000
3. Perkainojimo rezervai	15 000
4. Rezervai	90 000
5. Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)	185 000

Sunkumų nėra, įmonė dirba pelningai

Ūkio subjekto sunkumų vertinimas pagal konsoliduotos finansinės atskaitomybės duomenis:

D. Nuosavas kapitalas	475 000
1. Kapitalas	600 000
2. Akcijų priedai	120 000
3. Perkainojimo rezervai	75 000
4. Rezervai	180 000
5. Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)	-500 000

Skaičiavimas:

Neigiamos sumos nustatymas: $(75\ 000 + 180\ 000) - 500\ 000 = -245\ 000$ Eur

1/2 akcinio kapitalo: $(600\ 000 + 120\ 000) / 2 = 360\ 000$ Eur

Palyginimas: neigiama suma (-245 000 Eur) neviršija 1/2 akcinio kapitalo (360 000 Eur)

Ūkio subjektas nepatiria sunkumų

Praktiniai pavyzdžiai III

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies a) kriterijus)

Ūkio subjekto, kuris nesudaro konsoliduotos finansinės atskaitomybės, sunkumų vertinimas (parengta skaičiuoklė):

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Rezervai (įskaitant ir perkainojimo rezervą)	Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)	Įstatinis kapitalas (įskaitant ir akcijų priedus)	Rezervai +/- sukauptas pelnas (nuostoliai)	1/2 įstatinio kapitalo
1.	Pareiškėjas	1 000	100 000	3 000	101 000	1 500
2.	Susijusi įmonė 1	0	50 000	7 000	50 000	3 500
3.	Susijusi įmonė 2	0	-200 000	10 000	-200 000	5 000
4.	Susijusi įmonė 3	3 000	15 000	5 000	18 000	2 500
Iš viso:					-31 000	12 500
Ar pareiškėjas patiria sunkumų pagal Reglamento 2 straipsnio 18 dalies a punktą?						Ne
Ar ūkio subjektas patiria sunkumų pagal Reglamento 2 straipsnio 18 dalies a punktą?						Taip

Reglamentavimas

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies **b)** kriterijus)

b) Bendrovė, kurioje bent keli nariai turi neribotą turtinę atsakomybę (TŪB, KŪB ir pan.) už bendrovės skolą, kurios daugiau nei pusė kapitalo, kaip parodyta bendrovės apskaitoje, buvo prarasta dėl sukauptų nuostolių.

Reglamentavimas

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies c) kriterijus)

- c) Jeigu įmonei taikoma kolektyvinė nemokumo procedūra arba ji atitinka nacionalinės teisės kriterijus, kad jos kreditorių prašymu jai būtų pradėta kolektyvinė nemokumo procedūra.

Vertinimo kriterijai I

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies c) kriterijus)

Tikrinama:

- Viešai prieinama informacija (pvz. Juridinių asmenų registre);
- [Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos duomenys](#)

AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

NEMOKUMO PROCESŲ INFORMACINIS PORTALAS

NEMOKUMO BYLOS NEMOKUMO ADMINISTRATORIAI SKELBIMAI NEMOKUMO VEDLYS NAUDOTOJŲ VADOVAI NAUDINGA

Pradžią > Bylų sąrašas

Juridinių asmenų bankrotas

Iveskite paieškos žodį...

Atsisiųsti

Rodomi 1 - 10 iš 1800 įrašų

#	JA pavadinimas	JA kodas	Būsena	Proceso pradžios data	Likvidavimo data	Supaprastinto proceso data	Proceso nutraukimo data	Sprendimo dėl pabaigos data	Išregistravimo data
1	UAB "Hedrema"	304094434	Vykdoma	-	-	-	-	-	-
2	UAB "XXL 101 DIGITAL COMMUNICATIONS"	110851438	Vykdoma	-	2003-11-14	-	-	-	-

Vertinimo kriterijai II

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies c) kriterijus)

Vertinama pagal [Juridinių asmenų nemokumo įstatymą](#)

2 straipsnio 7 punktas:

Juridinio asmens nemokumas – *juridinio asmens būseną, kai juridinis asmuo laiku negali vykdyti turtinių prievolių arba juridinio asmens įsipareigojimai viršija jo turto vertę.*

21 straipsnis:

21 straipsnis. Nemokumo bylos iškėlimo sąlygos

1. Restruktūrizavimo byla keliama, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

- 1) juridinis asmuo turi finansinių sunkumų;
- 2) juridinis asmuo yra gyvybingas;
- 3) juridinis asmuo nėra likviduojamas dėl bankroto.

2. Bankroto byla keliama, jeigu juridinis asmuo yra nemokus ir jam nėra keliama restruktūrizavimo byla.

Reglamentavimas

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies d) kriterijus)

d) Jeigu įmonė gavo sanavimo pagalbą ir dar negrąžino skolos ar baigėsi jos garantijos galiojimas, arba gavo restruktūrizavimo pagalbą ir vis dar laikosi restruktūrizavimo plano.

Vertinimo kriterijai

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies d) kriterijus)

Tikrinama informacija
[Konkurencijos tarybos tinklalapyje](#) ir kt.
viešai prieinama
informacija:

The screenshot shows the KOTIS web application interface. At the top, there is a header with the KOTIS logo, the text "Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (de minimis) pagalbos registras", and a "Naujienos" link. On the right side of the header, there are two buttons: "Gauti pažymą" and "Duomenų teikėjams". Below the header is a search bar with the placeholder text "Paieška pagal reikšminį žodį" and a search icon. To the right of the search bar is a close button (X) and a button labeled "Išsamiai paieška". Below the search bar are several search filters arranged in a grid:

- Pagalbos suteikimo data:** Two input fields with "iki" between them.
- Pagalbos teikėjas:** A text input field.
- Gavėjo tipas:** A text input field.
- Pagalbos rūšis:** A text input field.
- Antrinis tikslas:** A text input field with two orange buttons below it: "* Sunkumų patiriančių įmonių sanavimas" and "* Ekonominių sunkumų turinčių įmonių restruktūrizavimas".
- Ieškoti 10 m. archyve
- Paieška pagal gavėjo pavadinimą (vardą pavardę) arba kodą:** A text input field.
- Pagalbos tipas:** A text input field.
- Pagalbos forma:** A text input field.
- Pagalbos gavėjo veiklos rūšies, kuri yra remiama, kodas:** A text input field.
- Pagalbos suma:** Two input fields with "iki" between them.
- Duomenų pildytojas:** A text input field.
- Pagalbos gavėjo registracijos vieta:** A dropdown menu with "Pasirinkite" and a downward arrow.
- Pagrindinis tikslas:** A text input field.
- Būsena:** A text input field.

Reglamentavimas

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies e) kriterijus)

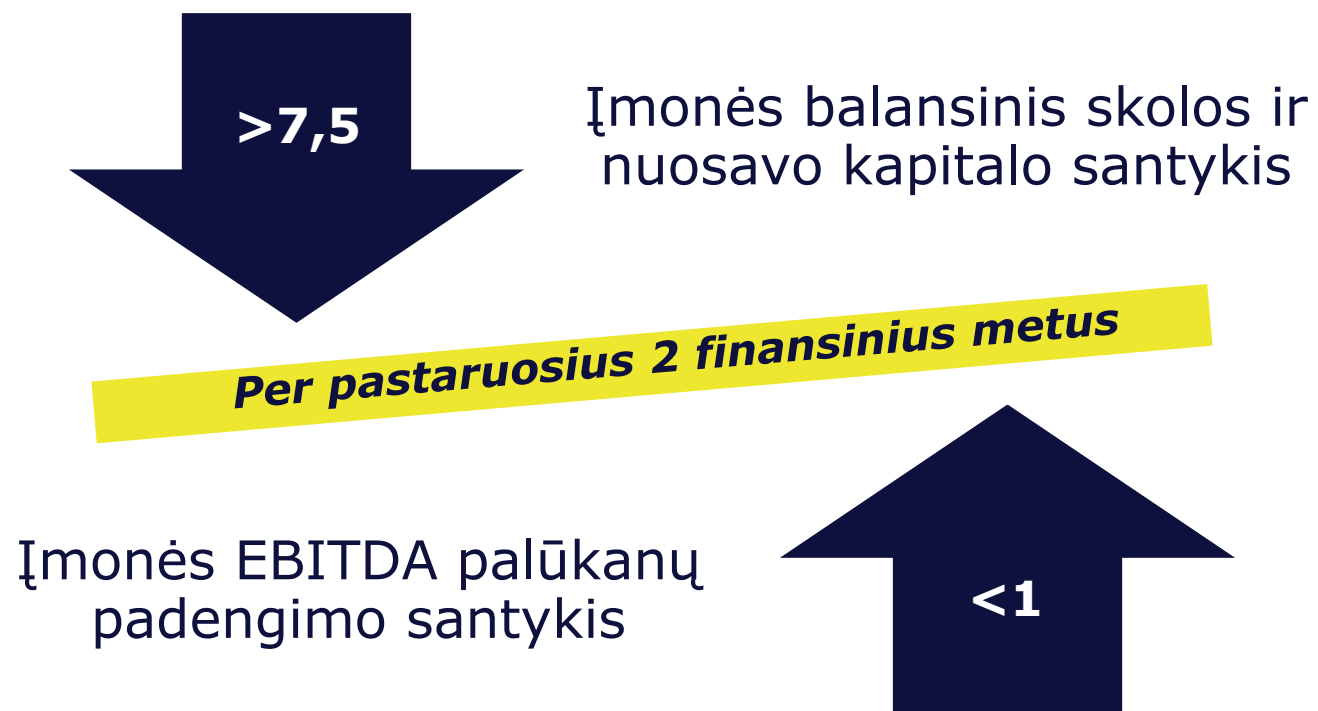
e) Įmonė, kuri nėra MVI, jeigu per paskutinius dvejus metus:

- 1) įmonės balansinis skolos ir nuosavo kapitalo santykis viršija 7,5
ir
- 2) įmonės EBITDA (pajamų neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo, ir amortizacijos) palūkanų padengimo santykis yra mažesnis negu 1,0.

Vertinimo kriterijai

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies e) kriterijus)

Pavyzdys

(Reglamento 2 straipsnio 18 dalies e) kriterijus)

Parengta skaičiuoklė

	Pareiškėjo vertinimas		Ūkio subjekto vertinimas	
Įmonės balansinis skolos ir nuosavo kapitalo santykis	2021	2022	2021	2022
Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai <i>Žr. balanse</i>	699 833		37 770 720	
Nuosavas kapitalas <i>Žr. balanse</i>	241 336		43 830 973	
Reikšmė:	2,90		0,86	
Įmonės EBITDA palūkanų padengimo santykis	2021	2022	2021	2022
Pelnas prieš apmokestinimą <i>Žr. pelno (nuostolių) ataskaitoje</i>	63 424		11 280 082	
(Sumokėtos) palūkanos <i>Žr. pinigų srautų ataskaitoje</i>	10 000		107 234	
Nusidėvėjimas ir amortizacija <i>Žr. pinigų srautų ataskaitoje arba aiškinamajame rašte</i>	4 115 961		1 964 969	
Reikšmė:	418,94		124,52	
Ar pareiškėjas patiria sunkumų pagal Reglamento 2 straipsnio 18 dalies a punktą?				Ne
Ar ūkio subjektas patiria sunkumų pagal Reglamento 2 straipsnio 18 dalies a punktą?				Ne

DUK I

Pareiškėjas UAB „A“ įsteigta 2023-10-10. UAB „A“ turi susijusią įmonę UAB „B“, kuri įsteigta 2011-01-01. Ūkio subjekto dydis – didelė įmonė. Kokia apimtimi atliekamas sunkumų vertinimas?

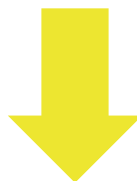
Kadangi viena iš ūkio subjektą sudarančių įmonių veikia ilgiau nei 3 metus ir ūkio subjektas atitinka didelės įmonės kategoriją, turės būti įvertinti abu aspektai:

1. Ar UAB „A“ (pareiškėjas) nepatiria sunkumų pagal Reglamento 2 straipsnio 18 dalies a-e punktus;
2. Ar UAB „A“ kartu su UAB „B“ (visas ūkio subjektas) nepatiria sunkumų pagal Reglamento 2 straipsnio 18 dalies a-e punktus.

DUK II

Kokiai datai skaičiuojami sunkumai, jei PĮP būtų teikiamas 2023 m. pabaigoje, tačiau finansavimo sutartis sudaroma 2024 m. pradžioje?

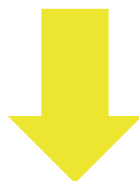

Bus atliekamas sunkumų vertinimas tiek PĮP vertinimo metu, tiek galutinai suteikiant valstybės / *de minimis* pagalbą pagal tuo metu patvirtintos finansinės atskaitomybės (toliau – FA) dokumentų informaciją.

DUK III

Įmonė buvo sunkumų patirianti už 2022 m. PĮP būtų teikiamas 2023 m. pabaigoje, tačiau vertinimas vykdomas bei finansavimo sutartis sudaroma 2024 m. Įmonė planuoja pasitvirtinti 2023 m. FA dar PĮP vertinimo metu. Kokiai datai / pagal kokius FA dokumentus bus atliekamas sunkumų vertinimas?

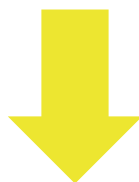
PĮP vertinimas galėtų būti baigtas teigiamai, jeigu įmonė akcininkų susirinkime pasitvirtintų ir Juridinių asmenų registrai pateiktų 2023 m. FA dokumentus, pagal kurių duomenis įmonė būtų laikoma sunkumų nepatiriančia.

Esant tam tikroms sąlygoms (pvz. dėl riboto laiko) 2023 m. FA pateikimas Juridinių asmenų registrai galėtų būti nukeltas iki projekto sutarties pasirašymo, tačiau tai turi būti suderinta su Inovacijų agentūra.

DUK IV

2023-08-10 įmonė pateikė PĮP. Vertinimo metu paaiškėjo, kad įmonė patiria sunkumus pagal 2022 m. FA. Įmonė norėtų pateikti 2023 m. I pusm. FA, pagal kurią įmonė nebepatirtų sunkumų. Vertinimas būtų baigtas 2023-10-30, finansavimo sutartis būtų sudaroma dar 2023 m.

Vertinant sunkumus vadovaujamas tik metinių FA informacija, taigi tarpiniai FA dokumentai / rezultatai nėra vertinami ir nėra tinkami pagrįsti, kad įmonė nepatiria sunkumų.

DUK V

Ar galima gauti finansavimą sunkumų patiriančiai įmonei, įsipareigojant sunkumus išsitaisyti ateityje?

Ne. Kadangi vadovaujamesi paskutinės patvirtintos metinės FA dokumentais. Visi korekciniai veiksmai turi būti atlikti iki atitinkamų finansinių metų pabaigos.

DUK VI

Ar į sunkumų vertinimą įskaičiuojami susijusių likviduojamų ar bankrutuojančių įmonių duomenys?

Taip. Tokių įmonių duomenys į sunkumų vertinimą traukiami tol, kol įmonė bus galutinai likviduota / išregistruota Juridinių asmenų registre. Likviduojamos / bankrutuojančios įmonės duomenys sunkumų vertinimui bus naudojami pagal paskutinę turimą patvirtintą FA (turi būti pateikta informacija apie įmonės veiklos sustabdymą bei patvirtinimas, kad įmonės finansinė padėtis nuo to laiko nepasikeitė).

DUK VII

Kokius duomenis imti sunkumų skaičiavimui, jei įmonė rengia FA sutrumpinta forma?

Sunkumų vertinimui bus būtina detalizuoti balanso eilutę „D. Nuosavas kapitalas“, nurodant atskirai įstatinio kapitalo, akcijų priedų, rezervų, nepaskirstyto pelno (nuostolių) reikšmes. Eilutės detalizacija turėtų būti prieinama buhalterinėje apskaitoje.

www.inovacijuagentura.lt